SENIOR FASE

Graad 7 - Kwartaal 4 / Jaar-einde

HERSIENINGSGIDS / LEEROMVANG

9 vakke • 900 punte altesaam **Gekonsolideerde vollejaarassessering**

Hierdie gids dui aan watter kennis en vaardighede gesinne vir die Kwartaal 4-/jaar-eindassessering moet hersien. Dit is gebaseer op OPSA se opgelaaide 2026-assesseringsprogram en voorbereidingsomvang, nie op die presiese vrae nie.

Hoeveel moet hersien word?

Vir kennisgerigte meerkeusevrae is OPSA se beoogde jaarverdeling Kwartaal 1: 10%, Kwartaal 2: 15%, Kwartaal 3: 25% en Kwartaal 4: 50%. Die vakprogram en KABV-vereistes bly leidend; praktiese en skryfvaardighede word apart geassesseer.

Kurrikulumkwartaal	Beoogde meerkeuse-aandeel
Kwartaal 1	10%
Kwartaal 2	15%
Kwartaal 3	25%
Kwartaal 4	50%

- Kwartaal 4 dra die grootste klem in die beoogde jaarwye meerkeusevrae. Hersien die voltooide OPSA-aktiwiteite van AL VIER kwartale, nie net Kwartaal 4 nie.

Watter taalhulpbronne?

Die leerder berei net die geregistreerde Huistaal (Afrikaans Huistaal of Engels Huistaal) en Eerste Addisionele Taal (Afrikaans EAT of Engels EAT) voor. Tekste kan onbekend wees, en die presiese spel- en taalreëls verskil tussen Afrikaans en Engels.

Hersiening per vak

1. Huistaal (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 45 + Geskrewe opdrag 40 + Prakties 15 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Lees- en visuele begrip (25); Taalstrukture en -konvensies (20).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Luister en kommunikeer selfstandig; berei ’n geordende mondelinge reaksie of aanbieding voor.
- Lees onbekende literêre, feitelike en visuele tekste krities; identifiseer bewyse, doel en standpunt.
- Oefen direkte, afleidende en evaluerende leesbegrip asook woordeskat binne konteks.
- Hersien taalkonvensies, sinsbou, leestekens en beeldspraak waar van toepassing.
- Skryf ’n beplande, oorspronklike langer of transaksionele teks met aandag aan doel, struktuur en redigering.

Hoe om te oefen: Laat die leerder hardop lees, die teks sonder hulp verduidelik, taaloefeninge voltooi en oorspronklike skryfwerk lewer.

2. Eerste Addisionele Taal (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 45 + Geskrewe opdrag 35 + Prakties 20 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Lees- en visuele begrip (25); Taalstrukture in konteks (20).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Verstaan mondelinge inligting en beantwoord vrae selfstandig in die addisionele taal.
- Lees onbekende tekste en visuele materiaal; identifiseer feite, geïmpliseerde betekenis en die skrywer se doel.
- Hersien woordeskat, taalstrukture, leestekens en beeldspraak op die toepaslike EAT-vlak.

- Oefen die vereiste skryfformate en reageer op ’n literêre of ander leesteks.
- Beplan, skryf ’n konsep en redigeer skryfwerk vir duidelikheid, samehang en doel.

Hoe om te oefen: Oefen die GEREGISTREERDE addisionele taal, nie ’n vertaling van die Huistaal-werkblad nie; gebruik dié taal se woordeskat en spelreëls.

3. Wiskunde (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 100 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): getalle (30); algebra (25); meetkunde (25); meting (10); datahantering (10).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Heelgetalle, negatiewe getalle, breuke, verhouding en praktiese berekeninge.
- Getalpatrone, uitdrukkings en inleidende algebraïese verwantskappe.
- 2D-/3D-meetkunde, transformasies, hoeke, omtrek, oppervlakte en volume.
- Versamel, stel voor en vertolk data; verduidelik redenasie in probleemoplossing.

Hoe om te oefen: Hersien elke dag ’n bietjie. Bereken selfstandig, toets of ’n antwoord sin maak en verduidelik die metode hardop.

4. Natuurwetenskappe (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 40 + Geskrewe opdrag 40 + Prakties 20 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Lewende dinge en materie (20); Energie en planeet Aarde/ruimte (20).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Biodiversiteit, klassifikasie, lewende organismes en ekostelsels.
- Materie, materiale en mengsels en hoe hulle geskei kan word.
- Energie-oordrag, veranderinge in stelsels en die Son, Aarde en Maan.
- Lees eksperimentele data en diagramme; beplan en rapporteer ’n veilige ondersoek.

Hoe om te oefen: Oefen die lees van wetenskaplike diagramme, tabelle, grafieke en onbekende ondersoeksituasies, nie net die memorisering van definisies nie.

5. Sosiale Wetenskappe (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 45 + Geskrewe opdrag 55 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Geografie: kennis en interpretasie (25); Geskiedenis: tydlyne en bronbegrip (20).

KABV se jaaronderwerpe vir Geskiedenis en Geografie:

Kwartaal	Geskiedenis	Geografie
Kwartaal 1	Die Mali-ryk en Timboektoe	Plaaslike kaartvaardighede
Kwartaal 2	Die Trans-Atlantiese slawehandel	Aardbewings, vulkane en oorstromings
Kwartaal 3	Kolonisasie van die Kaap in die 17de en 18de eeu	Bevolkingsgroei en -verandering
Kwartaal 4	Samewerking en konflik aan die grense van die Kaapkolonie	Natuurlike hulpbronne en bewaring in Suid-Afrika

Gebruik hierdie KABV-onderwerpe as die jaarwye hersieningskaart; bevestig die presiese volgorde teen die leerder se voltooide OPSA-werk en toepaslike jaaronderrigplan.

Werk en vaardighede om te hersien:

- Geografie: kaartwerk, natuurrampe, bevolking en natuurlike hulpbronne.
- Geskiedenis: die Mali-ryk, slawehandel en aspekte van die Kaapse geskiedenis.
- Vergelyk historiese bronne, chronologie en oorsake en gevolge.
- Vertolk kaarte, grafieke, prente en geskrewe bronne selfstandig.

Hoe om te oefen: Gebruik kaarte, tydlyne, grafieke en bewyse om antwoorde te ondersteun. Hersien Geskiedenis en Geografie apart.

6. Ekonomiese en Bestuurswetenskappe (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 30 + Geskrewe opdrag 70 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Ekonomie: kernbegrippe en bronne (30).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Behoeftes en begeertes, goedere en dienste, markte en sakebedrywighede.
- Basiese finansiële geletterdheid, brondokumente, berekeninge en rekordhouding.
- Entrepreneurskap: identifiseer ’n geleentheid, koste en verantwoordelike sakekeuses.
- Pas kennis in kort scenario’s toe en toon die numeriese stappe.

Hoe om te oefen: Werk deur voorbeelde met brondokumente, berekeninge, gevallestudies en finansiële rekords.

7. Tegnologie (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 30 + Geskrewe opdrag 40 + Prakties 30 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Strukture, stelsels en prosesse: kennis (30).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Strukture en versterking; materiale en verwerkingsmetodes.
- Meganiese en elektriese stelsels en hul werklike toepassings.
- Die ontwerpproses: ondersoek, beplan, teken, maak, toets en evalueer.
- Tegniese tekeninge en veilige konstruksie of modelbou.

Hoe om te oefen: Hersien die volledige ontwerpsiklus, tekeninge, keuse van materiale, veilige konstruksie en hoe om ’n oplossing te evalueer.

8. Lewensoriëntering (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 30 + Geskrewe opdrag 40 + Prakties 30 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Lewensoriëntering: kennis en begrip (30).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Selfontwikkeling, persoonlike waardes, gesondheid, verhoudings en besluitneming.
- Verantwoordelikhede in die gemeenskap, regte en beroepsbewustheid.
- Gebruik gevallestudies om verantwoordelike keuses en praktiese oplossings te verduidelik.
- Oefen veilige deelname en liggaamlike-opvoedingsbewegingsvaardighede.

Hoe om te oefen: Gebruik werklike situasies om verantwoordelike besluite te oefen; voltooi die liggaamlike-opvoedingsdeel veilig.

9. Skeppende Kunste (100)

Samestelling van assessering: Meerkeuse 10 + Geskrewe opdrag 10 + Prakties 80 = 100 punte

Kennisfokus in die aanlyn meerkeusevraestel(le): Kunsgeletterdheid: kennisvrae (10).

Werk en vaardighede om te hersien:

- Bevestig die twee gekose kunsvorme en hersien hul praktiese tegnieke.
- Oefen ’n voorbereide uitvoering of skeppende produk vir elke gekose vorm.
- Ken die basiese woordeskat en visuele of uitvoerende elemente van daardie vorme.
- Besin kortliks oor keuses, proses en die voltooide werk.

Hoe om te oefen: Berei die twee gekose kunsdissiplines voor, bestudeer die verwante kunswoordeskat en oefen ’n kort persoonlike besinning.

’n Praktiese hersieningsroetine

- Lees eers die assesseringsprogram en kyk watter aanlyn, geskrewe en praktiese aktiwiteite vir hierdie graad geld.
- Gebruik die leerder se voltooide OPSA-aktiwiteite, werkboeke, notas, leesboeke en terugvoer as die hoofhersieningsbron.
- Hersien daagliks in kort sessies; wissel lees, skryf, berekeninge en praktiese vaardighede af waar toepaslik.
- Laat die leerder selfstandig werk; gebruik nuwe voorbeelde eerder as om een leesstuk of stel antwoorde te memoriseer.
- Berei toestelle en materiaal betyds voor; oefen om duidelike bewyse op te neem en op te laai waar nodig.

Belangrike nota oor die leeromvang

Hierdie gids som die ouervriendelike KABV-kennis en -vaardighede op wat in OPSA se program aangedui word. Dit waarborg nie dat elke moontlike KABV-item gelys is nie en openbaar nie die presiese assesseringsvrae nie. Waar ’n

onderwerp, taakvorm of kognitiewe gewig nog nie finaal is nie, geniet die betrokke OPSA-aktiwiteit en vakmoderering voorrang.